

Colegiul disciplinar
de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

H O T Ă R Ă R E

18 martie 2022
Nr. 59/4

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența:

Președinte	Pulbere Ruxanda
Membrii	Mânăscurtă Igor Midrigan Pavel

examinând în ședință închisă contestația declarată de către Viasnou Aliaksandr, administratorul ÎM CC "KERAMIN" S.R.L. împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 04s-05p/m din 08 februarie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 03 ianuarie 2022 asupra acțiunilor judecătorilor Budăi Nelea, Cotruță Iurie, Mihaila Viorica de la Curtea de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă :

1. Argumentele sesizării.

La data de 03 ianuarie 2022, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea înaintată de către Viasnou Aliaksandr, administratorul ÎM CC "KERAMIN" S.R.L., prin care s-a solicitat examinarea acțiunilor judecătorilor Budăi Nelea, Cotruță Iurie, Mihaila Viorica de la Curtea de Apel Chișinău prin prisma comiterii de către aceștia a abaterilor disciplinare.

În motivarea sesizării înaintate, petiționarul a indicat că, la 13.12.2018 s-a adresat Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu acțiune împotriva Babin Anei, ex-administratorului ÎM „Keramin” SRL, privind constatarea nulității contractelor de ajutor financiar nr.15 din 15.05.2009, nr.18 din 01.06.2009, nr.25 din 07.09.2009 și acordurilor adiționale din 15.05.2012, 01.06.2012, 07.09.2012, încheiate între ÎM „Keramin” SRL și Babin Ana persoană fizica, cu aducerea părților în poziție inițială prin încasarea de la Babin Ana în beneficiul ÎM „Keramin” SRL a sumei de 450 529,53 dolari SUA – diferența din 901 620 dolari SUA, extrasă în numerar de Babin Ana de la ÎM „Keramin” SRL și transportată în or.Tiraspol în afara controlului autorităților constituționale ale Republicii Moldova.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 07.09.2020 acțiunea a fost respinsă a neîntemeiată, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26.01.2021 au fost admise apelurile ÎM „Keramin” SRL și SA „Keramin” din Belarus, casată hotărârea din 07.09.2020 și adoptată o nouă hotărâre prin care: au fost declarate nule contractele de ajutor financiar încheiate între ÎM „Keramin” SRL și Babin Ana: nr.15 din 15.05.2009 și acordul adițional nr.1 din 15.05.2012 de prelungire termenul de returnare a ajutorului financiar până la 31.12.2020; contractul de ajutor financiar nr.18 din 01.06.2009 și acordul adițional nr.1 din 01.06.2012 de prelungire termenul de returnare a ajutorului financiar până la 31.12.2020; contractul de ajutor financiar nr.25 din 07.09.2009 și acordul adițional nr.1 din 07.09.2012 de prelungire termenul de returnare a ajutorului financiar până la 31.12.2020, cu aducerea părților la poziția inițială; s-a încasat de la Babin Ana: datoria 450 529,53 USD și dobânda de întârziere 168 541,05 USD, în lei moldovenești conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii judecătorești; 50 000,00 lei taxa de stat achitată la depunerea acțiunii și 37 500,00 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16.07.2021 a fost admis recursul declarat de Babin Ana, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 26.01.2021, cu remiterea cauzei la rejudecare în apel în alt complet și, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28.10.2021 au fost respinse apelurile, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În cauză a fost confirmat caracterul licit al acțiunilor administratorului ÎM „Keramin” SRL de investiție a mijloacelor bănești 901 620 dolari SUA ale întreprinderii, în temeiul contractelor de ajutor financiar nr.15 din 15.05.2009, nr.18 din 01.06.2009, nr.25 din 07.09.2009, iar în motivarea hotărârii din 07.09.2020 și a deciziei din 28.10.2021, au fost reținute înscrisuri, documente bancare, acte juridice, eliberate/întocmite de autoritățile neconstituționale ale numitei RMN și instituții bancare comerciale (banca ZAO AKB „Ipotechnyj” or. Tiraspol, RMN) în afara controlului BNM, adică de organe și instituții bancare constituite ilegal.

Astfel, a considera că judecătorii vizați au comis o ilegalitate vădită, or, recunoașterea legalității documentelor eliberate de autorități și instituții neconstituționale ar însemna recunoașterea legalității constituirii autorităților și instituțiilor care au eliberat aceste înscrisuri, ce contravine Constituției RM, art.117 alin.(3) CPP.

La fel, a indicat că, prin adoptarea hotărârilor menționate judecătorii au creat un precedent periculos prin care se recunoaște că în Republica Moldova activează în paralel: BNM și Banca Republicană Nistreană; Serviciul Vamal al RM și Serviciul Vamal al RMN; instituții bancare care funcționează în temeiul licențelor și sub supravegherea BNM și instituții bancare care funcționează în temeiul actelor eliberate de Banca Republicană Nistreană, în afara supravegherii BNM, etc.

Același complet al Curții de Apel Chișinău au menținut fără modificări încheierea Judecătorei Orhei sediul Rezina din 20.05.2021 (dosar nr. 2p/s-49/2020, judecător Dorina Cebanița), de scoatere de pe rol cererea depusă de SRL „JIOKKA” privind constatarea faptului posesiunii, folosinței și dispoziției în drept de proprietate a bunului imobil, a bazei de producere din or.Râbnița, str.Pervomaiscaia, 28, prin care nu au fost recunoscute ca „probe” actele de înregistrare dreptul de proprietate de autoritățile RMN neconstituționale, nerecunoscute pe plan național și internațional.

În decizia CSJ din 16.07.2021 a fost menționat că urmează să se supună verificării dacă SRL „Keramin-Invest” a fost înscrisă de ASP în Registrul de stat al persoanelor juridice din RM în conformitate cu legislația în vigoare.

Prin răspunsul nr.05/01-02-287 din 22.06.2021 ASP, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, a confirmat că SRL „Keramin-Invest” nu figurează înregistrată conform legislației RM, nici ca asociat la societățile comerciale înregistrate în registrul de stat al persoanelor juridice.

Potrivit aceluiași răspuns, la 19.11.2014, peste 5 ani după înființare și acordarea împrumutului, această întreprindere a fost luată la evidență provizorie conform hotărârii Guvernului RM nr.815 din 19.11.2005, cu atribuirea codului unic de identificare nr.1014615002314.

Potrivit pct.10 din hotărârii Guvernului RM nr.815 din 19.11.2005, agenții economici din Transnistria pot depune cereri de înregistrate permanentă conform legislației în vigoare a RM. În cazul SRL „Keramin-Invest” această procedură nu a fost respectată și nu a fost înregistrată în registrul de stat al persoanelor juridice conform legislației RM.

Aceste circumstanțe au fost ignorate de judecători, care nu au declarat nule actele juridice încheiate cu o persoană neînregistrată conform legislației RM și astfel au legalizat actele eliberate de așa zisul „registrul de stat a persoanelor juridice a RMN”.

A considerat că judecătorii au recunoscut acte eliberate de regiunea nerecunoscută separatistă Transnistria, care atentează la suveranitatea și integritatea teritorială a R.Moldova,

prin ce au comis abateri disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit.b), c), i), p) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Poziția Inspecției Judiciare.

Examinând temeiurile expuse în sesizare, pentru tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorilor Budăi Nelea, Cotruță Iurie, Mihaila Viorica de la Curtea de Apel Chișinău, prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia sa nr. 04s-05p/m din 08 februarie 2022, a respins ca neîntemeiată sesizarea înaintată de Viasnou Aliaksandr, administratorul ÎM CC "KERAMIN" S.R.L., pe motiv că faptele expuse nu întrunesc elemente constitutive ale abaterii disciplinare în stare să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorilor vizați, conform prevederilor art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

3. Argumentele contestației.

Împotriva deciziei Inspecției judiciare nr. 04s-05p/m din 08 februarie 2022, Viasnou Aliaksandr, administratorul ÎM CC "KERAMIN" S.R.L. a declarat contestație și, manifestându-și dezacordul cu decizia data și constatările reținute de inspectorul-judecător, a invocat că decizia acestuia este neîntemeiată.

Astfel, a motivat că inspectorul-judecător a examinat sesizarea într-o manieră superficială și fără a pătrunde în esența argumentelor invocate în acesta, fără a examina materialele dosarului la care s-a făcut referire.

A solicitat autorul sesizării casarea Deciziei inspecției judiciare cu privire la respingerea sesizării și tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor Budăi Nelea, Cotruță Iurie, Mihaila Viorica de la Curtea de Apel Chișinău.

4. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *"Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor"*.

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 *"Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă"*, iar conform alin.(3) lit. b) din norma menționată *"Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiate"*.

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că *"Hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă"*.

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Completul de examinare a contestațiilor menționează că, în contestație petiționarul nu a invocat careva argumente noi, neverificate de Inspecția Judiciară, care ar servi drept temei pentru anularea deciziei contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute la art.4 alin.(1) Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014.

Completul de examinare a contestațiilor reține că, din materialele cauzei se constată îndubitabil că, faptele invocate de către petiționar ca încălcări admise de judecători se rezumă la dezacordul acesteia cu decizia Curții de Apel Chișinău din 28.10.2021, în special cu admiterea în calitate de probe pentru confirmarea circumstanțelor cauzei a înscrisurilor eliberate de autorități și instituții neconstituționale.

În acest sens, Completul de examinare a contestațiilor subliniază că, verificarea corectitudinii constatărilor circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanță este competența instanței de apel, iar în instanța de apel, respectiv – în instanța de recurs.

Prin urmare, Completul de examinare a contestațiilor reține faptul că, potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Completul de examinare a contestațiilor ține cont de jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova. Astfel, Curtea a decis că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite (*hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 28.06.2012, paragraful 31*) și că un control al legalității și temeiniciei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs, în conformitate cu procedurile jurisdicționale (*hotărârea Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010, paragraful 7.3*).

În același timp, art. 7 alin.(1) lit.d) și alin.(2) Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947/19.07.1996 stabilește expres că inspecția judiciară este organ specializat, competența, modul de organizare și de funcționare a căruia este stabilit prin regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii.

Astfel, unul din principiile activității Inspecției judiciare, prevăzute în Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a inspecției judiciare, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 506/24 din 13 noiembrie 2018 este principiul respectării independenței judecătorului, precum și autorității de lucru judecat, prin care urmează a fi înțeles că verificările efectuate de Inspecția judiciară se desfășoară cu respectarea principiilor independenței judecătorilor, supunerii lor numai legii, precum și autorității de lucru judecat, controlul exercitat de Inspecția judiciară nu poate cuprinde hotărârile judecătorești supuse căilor de atac prevăzute de lege.

Așa dar, Consiliul Superior al Magistraturii fiind organ de autoadministrare judecătorească, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să se expună și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești. În caz contrar, dacă Inspecția Judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii, ar interveni în examinarea cauzei, s-ar expune în privința hotărârii adoptate, dând o apreciere probelor din dosar, legalității actelor judecătorești adoptate, corectitudinii aplicării legislației, etc., aceasta ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției, prin aceasta arogându-și atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

Totodată, Completul de examinare a contestațiilor, reținând că potrivit art. 23 alin.(3) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, a face copii de pe documentele relevante, inclusiv din dosarele la examinarea cărora se afirmă că au fost comise faptele descrise în sesizare este un drept al inspectorului-judecător, respinge ca neîntemeiate argumentele petiționarului invocate în acest sens, mai mult că, reieșind din circumstanțele speței, aceste măsuri nu sunt necesare a fi întreprinse pentru a demonstra existența elementelor abaterii disciplinare în faptele indicate în sesizare.

În această ordine de idei, în raport cu cele invocate în contestație, materialele cauzei, Completul de examinare a contestațiilor ajunge la concluzia, că decizia adoptată de inspecția judiciară este una legală și întemeiată, careva temeii legal de a o anula lipsește.

Astfel, în lipsa constatării carorva fapte ce ar indica că, în acțiunile judecătorilor Budăi Nelea, Cotruță Iurie, Mihaila Viorica de la Curtea de Apel Chișinău, există elemente ale abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Inspekția judiciară întemeiat a adoptat soluția anunțată de respingere a sesizării, decizia fiind una legală și întemeiată, fapt ce condiționează respingerea contestației ca neîntemeiate.

Prin prisma celor expuse, conform art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge contestația declarată de către Viasnou Aliaksandr, administratorul ÎM CC "KERAMIN" S.R.L. împotriva Deciziei Inspekției judiciare nr. 04s-05p/m din 08 februarie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 03 ianuarie 2022 asupra acțiunilor judecătorilor Budăi Nelea, Cotruță Iurie, Mihaila Viorica de la Curtea de Apel Chișinău.

Hotărârea este definitivă, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte

/semnătura/

Pulbere Ruxanda

Membrii

/semnătura/

Mânăscuță Igor

/semnătura/

Midrigan Pavel